

‘Ik ben blij dat ik kan bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van leven van mensen’

Tekst en Fotografie: Maarten Boersema

Epidemioloog Christiaan Mulder en zijn vrouw Anne Margreet van Veelen verhuisden begin dit jaar naar Tanzania om er ontwikkelingswerk te doen. ‘We zijn trots op wat we doen.’

‘Hier kan ik veel betekenen, omdat ik kennis heb en een specialist ben op een gebied waar binnen de organisatie behoefte aan is.’ Aan het woord is epidemioloog Christiaan Mulder, die zich sinds het begin van dit jaar met alle liefde inzet voor de Belgisch-Tanzaniaanse ontwikkelingsorganisatie Apopo. Apopo traint al meer dan twaalf jaar ratten om, met behulp van hun feilloze reukvermogen, zowel landmijnen als tuberculose op te sporen. Deze ‘reuzehamsterratten’ zijn in staat de tuberculosebacterie te ruiken, terwijl deze bacterie via microscopisch onderzoek vaak niet ontdekt wordt. En bij de opsporing van mijnen zijn ze buitengewoon effectief, omdat ze licht genoeg zijn om boven op de grond waaronder een mijn verstopt zit, stil te staan zonder dat deze ontploft. Onlangs is een voormalig oorlogsgebied in Mozambique (de Gaza-provincie) door het werk van de ratten helemaal mijnvrij gemaakt. Mulder vertelt enthousiast over hoe belangrijk het werk van de organisatie is. ‘Ik ben blij dat ik kan bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van leven van mensen,’ zegt hij. Dat ideaal was ooit een van zijn redenen om gezondheids-wetenschappen te gaan studeren. In april promoveerde hij op een onderzoek naar tuberculosebestrijding onder immigranten. Mulder werkte noch in Nederland, noch nu in Tanzania direct met tuberculosepatiënten, maar voor hem staat buiten kijf: ‘Dat wat ik doe, moet indirect gevolgen hebben voor patiënten. Voor mensen.’

Mulder is bij Apopo onder meer verantwoordelijk voor het realiseren van erkenning voor zijn organisatie door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). ‘Nu is onze aanpak nog niet wereldwijd erkend als een diagnostisch middel voor het opsporen van tuberculose, maar in combinatie met laboratoriumonderzoek worden de ratten in Tanzania en Mozambique al volop ingezet.’ In zijn woorden klinkt daadkracht. Hij vervolgt. ‘Erkenning is van belang voor het op grotere schaal kunnen inzetten van de ratten.’ In ontwikkelingslanden waar geen geld is voor dure diagnostiek, zijn de ratten een goedkoop, snel en betrouwbaar alternatief. Al begrijpt Mulder ook dat wetenschappelijke onderbouwing van het werk van Apopo van belang is om anderen te overtuigen. ‘Je wordt natuurlijk niet op je blauwe ogen geloofd en dat is terecht. Maar de ratten leveren echt goed werk! Apopo heeft al meer dan 3500 tuberculosepatiënten opgespoord, die anders niet geholpen zouden zijn. Dit heeft directe gevolgen voor de sociaal-economische status van de gemeenschappen waar we actief zijn.’

De lokale bevolking heeft inmiddels een toepasselijke bijnaam voor de ratten bedacht: *hero rats*. Mulder en zijn vrouw Van Veelen, die als vrijwilliger op de plaatselijke internationale school werkt, willen zelf echter niet worden gezien als helden. ‘Natuurlijk is het leven hier anders dan in Amsterdam. Er is hier cultureel bijvoorbeeld minder te doen en we kunnen ook niet zomaar even naar familie of vrienden gaan, maar we zijn hier ook naartoe gegaan vanwege het avontuur.’ Er verschijnt een glimlach op zijn gezicht. ‘Het leven in zo’n ander land is een verrijking en het werk van Apopo is zo bijzonder dat we daar graag iets voor missen. We zijn trots op wat we doen!’